

SCENARIUSZ POCHODZI Z PUBLIKACJI
„EDUKACJA GLOBALNA NA ZAJĘCIACH JĘZYKA
ANGIELSKIEGO W GIMNAZJUM” WYDANEJ PRZEZ
CENTRUM EDUKACJI OBYWATELSKIEJ W 2015 ROKU
W RAMACH PROJEKTU „W ŚWIAT Z KLASĄ”
AKTUALIZACJA W RAMACH PROJEKTU
„ŚCIEŻKI DO CELÓW” W 2019 ROKU

FAIRTRADE - O CO CHODZI? FAIRTRADE - WHAT IS IT ALL ABOUT?

Podczas zajęć uczniowie i uczennice dowiadują się, czym jest sprawiedliwy handel i system Fairtrade. Ponadto podczas lekcji młodzież doskonali umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstu zawartego w oglądanym przez nich filmie.

Zagadnienia:

- ▶ Konsumpcja i produkcja
- ▶ Żywność i rolnictwo
- ▶ Globalny rynek i handel międzynarodowy

Czas trwania:

- ▶ 45 minut

Pytanie kluczowe:

- ▶ Jak sprawiedliwy handel wpływa na życie ludzi w różnych częściach świata?

Cele zajęć:

- ▶ Wyjaśnisz pojęcia: „Fairtrade”, „produkty Fairtrade”, „wioski Fairtrade”.
- ▶ Wskażesz, jakie znaczenie ma współpraca ludności z różnych części świata z organizacjami promującymi sprawiedliwy handel.

Podstawa programowa dla szkoły podstawowej:

- ▶ Klasa VIII: I.6,7,11,12,13,14, II.1,2,3,4,5, III.1,4,5, IV.2,3, VII.3, VIII.1,2,3, IX.1,2

Zagadnienia językowe:

- ▶ Czytanie ze zrozumieniem
- ▶ Idiomy

Metody:

- ▶ Burza pomysłów
- ▶ Praca z filmem

Formy pracy:

- ▶ Praca indywidualna
- ▶ Praca w parach
- ▶ Praca grupowa

Środki dydaktyczne i materiały:

- ▶ Załączniki
- ▶ Kopia filmu

Słownictwo:

- ▶ alternative – alternatywne
- ▶ approach – podejście
- ▶ conventional – konwencjonalne
- ▶ trade – handel
- ▶ partnership – współpraca, partnerstwo
- ▶ consumer – konsument/ka
- ▶ deal – umowa, porozumienie
- ▶ improved – ulepszone
- ▶ terms – warunki
- ▶ opportunity – okazja
- ▶ powerful – potężny
- ▶ reduce – zredukować
- ▶ everyday – codzienny
- ▶ to sow – siał

Cele Zrównoważonego Rozwoju:

- ▶ 8 Wzrost gospodarczy i godna praca
- ▶ 12 Odpowiedzialna konsumpcja i produkcja

MIN

Wprowadzenie

Praca właściwa

Podsumowanie

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Przynies do klasy produkty takie jak banan, pomarańcza, kawa, kwiat, herbata, podkoszulek bawełniany. Zapytaj uczniów i uczennice, co te produkty mogą mieć ze sobą wspólnego. Wyjaśnij, że zarówno te przyniesione, jak i wiele innych są wytwarzane w odległych częściach świata, a coraz częściej można je kupić w ramach sprawiedliwego handlu.
2. Pokaż uczniom i uczennicom symbol Fairtrade i zapytaj, czy wiedzą co on oznacza. Jeśli nie wiedzą, rozdaj krótki tekst wyjaśniający czym jest Fairtrade (załącznik nr 1).
3. Rozdaj karty pracy z idiomami dotyczącymi przyniesionych przez siebie produktów (załącznik nr 2) i poproś uczniów i uczennice, aby w parach połączyli zdania z ich znaczeniem. Wspólnie sprawdźcie odpowiedzi.
! KLUCZ: 1c, 2a, 3e, 4b, 5d
4. Zapowiedz, że za moment obejrzyjecie film dotyczący jednego z przyniesionych produktów – bawełny. Rozdaj karty pracy (załącznik nr 3), na których znajdują się pytania typu prawda/fałsz. Włącz film i poproś młodzież o wypełnienie karty pracy. Jeśli będzie miała problem z udzieleniem odpowiedzi na jakies pytania, zaznacz, że pokażesz fragmenty filmu ponownie.
! Link do filmu „On the Trail of Fairtrade Cotton”: <http://bit.ly/videoFTcotton>
5. Po zakończeniu oglądania filmu poproś uczniów i uczennice, aby porównali swoje odpowiedzi, a następnie wspólnie skorygujcie błędy.
! KLUCZ: 1 - T, 2 - T, 3 - F, 4 - T, 5 - T, 6 - T, 7 - F
6. Uczniowie i uczennice w parach wypisują po trzy przykłady tego, jak sprawiedliwy handel wpływa na życie ludzi w różnych częściach świata. Ochotnicy i ochotniczki odczytują odpowiedzi na forum. W tej części lekcji pada odpowiedź na pytanie kluczowe.

PRACA DOMOWA:

1. Przeprowadź ankietę wśród rodziny, czy wiedzą, czym jest sprawiedliwy handel. Opowiedz im, czego dowiedziałeś/aś się na dzisiejszej lekcji.
2. Dowiedz się, czy istnieją krytyczne opinie na temat Fairtrade.

Załączniki:

Załącznik nr 1 - *Exercise: Introducing Fairtrade*

Załącznik nr 2 - *Exercise: Idioms and their meaning*

Załącznik nr 3 - *Exercise: On the Trail of Fairtrade Cotton – True or False?*

Załącznik nr 4 - *Transcript of the movie „On the Trail of Fairtrade Cotton”*

Źródła:

www.fairtrade.net

Film „On the Trail of Fairtrade Cotton”: <http://bit.ly/videoFTcotton>

Polecane materiały:

Joanna Kostrzewa scenariusz zajęć „Porozmawiajmy o sprawiedliwym handlu i etycznej modzie. Wywiad - ćwiczenia redakcyjne”, w: „Edukacja globalna na zajęciach języka polskiego w szkole podstawowej”, Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2018: <http://bit.ly/CEOHandelModa>

Scenariusz "Drugie życie dżinsów" z publikacji "Edukacja globalna na plastyce i zajęciach artystycznych w gimnazjum", Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2015, aktualizacja 2019: <http://bit.ly/DrugieZycieDzinsow>

Strona Fundacji „Koalicja Sprawiedliwego Handlu” - Fairtrade Polska: <https://www.fairtrade.org.pl/>

ZAŁĄCZNIK NR 1 – EXERCISE

INTRODUCING FAIRTRADE

Read the text and explain Fairtrade in your own words.

Fairtrade is an alternative approach to conventional trade and is based on a partnership between producers and consumers. Fairtrade offers producers a better deal and improved terms of trade. This allows them the opportunity to improve their lives and plan for their future. Fairtrade offers consumers a powerful way to reduce poverty through their everyday shopping.

When a product carries the FAIRTRADE mark it means the producers and traders have met Fairtrade Standards. Producers receive more money (enough to provide for their living and often also for their children's education), the environment is not being damaged in the process of production and part of the income will be invested in improving the living standards of the community (e.g. building a school, or a hospital, or buying new machines).

ZAŁĄCZNIK NR 2 – EXERCISE

IDIOMS AND THEIR MEANING

Match each sentence with its meaning.

Sentence	Meaning
1. Nobody likes Sue. She always cottons up to teachers.	a. completely different
2. You can't compare Kate and Joe – they're like apples and oranges.	b. to try to pay attention to what's going on
3. Visiting museums, Kate said, was not her cup of tea.	c. to flatter or fawn on someone in hopes of favourable treatment
4. Wake up and smell the coffee!	d. to become very angry
5. My dad will go bananas if he sees the kitchen in this state.	e. not one's choice or preference

ON THE TRAIL OF FAIRTRADE COTTON - TRUE OR FALSE?

Watch the film. Then write TRUE or FALSE next to each sentence.

1. 2.5 billion people make their living from agriculture. _____
2. Cooperation with Fairtrade makes cotton producers more aware of different qualities of cotton. _____
3. Fairtrade buyers buy all grades of cotton. _____
4. Producers don't get regular salaries. _____
5. If people want to build, e.g. hospital or school, they have to decide together. _____
6. The situation of school children improved as there were no longer problems with buying school materials. _____
7. The women's position in community is still really bad because they don't have equal rights. _____

TRANSCRIPT OF THE MOVIE „ON THE TRAIL OF FAIRTRADE COTTON”

Fairtrade is about allowing a small farmer to live by the sweat of his brow. 2.5 billion people make their living from agriculture. Half of them live below the poverty line, earning \$1.5 per day.

“What life is like here...I wake up at sunrise. At 5 o'clock in the morning, I am up and ready to go to the fields. I fetch water and I wash myself. Then I pray, because I believe in God. Cotton is our cash crop, we grow cereal for food. You have to be smart to figure this out. Because those who decide after a good cotton harvest to stop growing cereals, then spend a lot of money buying cereals. To grow white, good quality cotton, you need to fully monitor everything from the sowing through the harvest. You need to choose the right plot, sow at the right time... To make sure you get a good, white cotton you need to remove any black bits. We used to argue with buyers over quality of cotton. The more we worked with Fairtrade, we learnt to separate our own cotton into different qualities. Here it is, first grade cotton. This is first grade cotton. This is second grade. Fairtrade buyers do not buy second or third grade cotton, they only buy the best 'first quality.'”

Fairtrade gives farmers the opportunity to fight poverty themselves. Once organized the farmers are empowered to develop a stronger position and change their lives. The farmers receive two main economic benefits: a guaranteed Fairtrade Minimum Price plus Fairtrade Premium. The first benefit is the Fairtrade minimum price - it is paid to each farmer for the amount of cotton he produces. Guaranteed Fairtrade price covers the average costs of sustainable production, ensures a secure income for the farmers and their family.

“Wait! I've got more. This is not everything. Is that it? No, no, there's still more to come.”

On the day he gets paid, he'll bring this receipt to the General Assembly. “We don't earn a salary. We only get money when we sell our cotton.” The second benefit is for the community. The general assembly meets and votes. “If we want to build a well, a medical centre or a school... We discuss it during the assembly and we reach an agreement by voting.

The Fairtrade Premium paid to the farmers' organisation is invested in projects to develop their community or business. The farmers themselves decide how to spend it. “We plan to install a loudspeaker with a solar panel for the village. As for the work which women do, we really wish that... we would really like a mill... Ok so this is the way we are going to decide: those who vote for the mill will bring a leaf, and those who vote for the loudspeaker will bring a piece of wood. This is my vote, Hadibi Diallo. 1... 17, 18... 3, 4, 5, 6, 7, ... 55 people for loudspeakers and radio. Before we were exhausted. We used to grind for four hours. Now we can get out to the field earlier and the job is much easier.”

Normally, buying stationary for school children is a real problem for parents. Unfortunately, lots of children had to give up school because their parents couldn't afford the expenses related to school. This year the school children were much more motivated as there was no longer any problem with buying school materials.

“Before I was trained, before the centre even existed, when a woman was ready to give birth, someone had to run and get the village 'mamas', so they could ease the pain with gri-gri. Since working with Fairtrade, when a woman is about to give birth, she comes here and I check whether she can have her baby here or not. “There is still a lot to be done. The centre is already built but underequipped. “For now, I just have one delivery kit. Since Fairtrade was introduced here, us the women can see its benefits. We are now involved in the decision-making alongside the men. There have been no witch doctors nor potions, Fairtrade is a new way which has awakened us.” “Before it was us the men who used to solely manage the money. Now, thanks to Fairtrade, when a woman weighs her cotton, she receives the money in person, in exactly the same way as the men. Things have changed a lot. Now we call the women and show them how much money they have earned. The receipt shows the Fairtrade amount they have earned. Mother is here!”

“If we had implemented the environmental requirements at the outset of Fairtrade, we would have lost less land. We lost most of our land because of floods, but also large areas because of fire. Where I'm sitting is a wall of stones which we've built to protect against water erosion. Before we built it, the land was not suitable for cultivating crops. For me the first two priorities are to ensure we preserve the environment and comply with Fairtrade requirements.”

“We had a setback: we didn't receive any Fairtrade Premium for the past two harvests because apparently Fairtrade cotton wasn't selling well.” Little by little, Fairtrade is making fundamental changes in the lives of farmers and their families. Sales are a key element for the change. But farmers aren't selling enough. “If Fairtrade is really going to take off, if we want to move forward, our cotton has to be a combination of quality and quantity. Those of you who have visited us, make the project work so that it lasts. For fairer trade, get involved. Well, thank you!”

Scenariusz pochodzi z publikacji „Edukacja globalna na zajęciach języka angielskiego w gimnazjum” wydanej przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w 2015 roku w ramach projektu „W świat z klasą”.

Publikacja dostępna pod adresem: http://bit.ly/WSK_angielski

Aktualizacja w ramach projektu „Ścieżki do Celów” w 2019 roku.

Autorka: Magdalena Rewers

Aktualizacja: Agnieszka Sporysiak, Justyna Zamojda

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP oraz ze środków Unii Europejskiej.

polska pomoc

Materiał jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Centrum Edukacji Obywatelskiej. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2019. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.